No. of Printed Pages—4

490 (EDM09)

[20-HBGPOW–D5S(O)21A]

BA 5th Semester (Old) Exam., 2020 (W)

EDUCATION

[BED M–09]

(Economics of Education)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following questions in *one* or *two* sentence(s) each : 1×8=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ প্ৰতিটো *এটা* বা *দুটা* বাক্যত লিখক :

(a) Write the full form of NCERT.

NCERTৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখক।

(b) In which year was the centrally sponsored scheme of vocationalization of elementary education implemented?

কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা অনুমোদিত মাধ্যমিক স্তৰত বৃত্তিগত শিক্ষা আঁচনিখন কোন চনত প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল ?

(c) Write the full form of NSSO.

NSSOৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখক।

(d) Which Article of the Indian Constitution is devoted to special reservation regarding educational facilities for ST, SC and OBC?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত সামাজিক আৰু শৈক্ষিকভাৱে পিছপৰা লোক তথা অনুসূচিত জাতি, জনজাতি আৰু আন পিছপৰা লোকৰ বাবে সুকীয়া বিশেষ কিছুমান শিক্ষাৰ সুৰক্ষাৰ কথা কোৱা হৈছে ?

(e) Under which Article of the Indian Constitution it has been stated that the citizens, men and women equally, have the right to an adequate means of livelihood?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত নাগৰিক, পুৰুষ আৰু মহিলা সকলোৱে, জীৱনধাৰাৰ সমান অধিকাৰৰ কথা কোৱা হৈছে ?

(f) What was the percentage of female literacy in the Census of India, 2011?
২০১১ চনৰ ভাৰতীয় লোকপিয়লৰ মতে মহিলাৰ শিক্ষিত হাৰ কিমান আছিল ?

(g) What is the full form of IISRC?
IISRCৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

(h) Identify any two internal sources for supplying the finance in an educational institution.
এখন শৈক্ষিক অনুষ্ঠানত বিত্ত যোগানৰ ক্ষেত্ৰত দুটা আভ্যন্তৰীণ সম্পদৰ কথা উল্লেখ কৰক।

2. Answer the following questions (each in around *50* words) : 2×8=16
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় *৫০* শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Explain the terms 'endowments' and 'land grants'.
'অৰ্পিত বস্তু' আৰু 'ভূমিৰ পৰা অনুদান'ৰ অৰ্থ লিখক।

(b) What is meant by unorganized sector? Explain briefly.
অসংগঠিত ক্ষেত্ৰ বুলিলে কি বুজে ? চমুকৈ লিখক।

(c) Write the meaning of the term 'brain drain'.
'মেধা প্ৰব্ৰজন'ৰ অৰ্থ লিখক।

(d) What is the meaning of equity in education?
শিক্ষাত সমতাৰ অৰ্থ কি ?

(e) Give the meaning of the term 'access'.
'সুবিধা'ৰ অৰ্থ লিখক।

(f) What is human investment?
মানৱ বিনিয়োগ বুলিলে কি বুজে ?

(g) Write the meaning of recurring expenditure.
পৌনঃপুনিক ব্যয়ৰ অৰ্থ লিখক।

(h) What do you mean by direct and indirect expenditure in education?
শিক্ষাত প্ৰত্যক্ষ আৰু অপ্ৰত্যক্ষ ব্যয় বুলিলে আপুনি কি বুজে ?

3. Answer any *five* from the following questions (each in around *100* words) : 4×5=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় ১০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Explain briefly the importance of economics in education.
শিক্ষাত অৰ্থনীতিৰ গুৰুত্বৰ সম্পৰ্কে চমুকৈ বৰ্ণনা কৰক।

(b) Differentiate between recurring and non-recurring expenditures.
পৌনঃপুনিক আৰু অপৌনঃপুনিক ব্যয়ৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ লিখক।

(c) Write down some causes of brain drain.
মেধা প্ৰব্ৰজনৰ কেইটামান কাৰণ উল্লেখ কৰক।

(d) Differentiate between organized and unorganized sectors.
আনুষ্ঠানিক আৰু অনানুষ্ঠানিক ক্ষেত্ৰৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ লিখক।

(e) Identify some causes of underemployment.
শ্ৰমৰ অপূৰ্ণ ব্যৱহাৰৰ কেইটামান কাৰণ চিনাক্ত কৰক।

(f) What is meant by man power planning?
মানৱশক্তি পৰিকল্পনা বুলিলে কি বুজে?

4. Answer any *two* from the following questions (each in around *300* words) : 8×2=16

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো **দুটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় ৩০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Explain the problems of educational finance.
শৈক্ষিক আৰ্থিক সাহায্য প্ৰদানৰ বিভিন্ন সমস্যাবোৰৰ সম্পৰ্কে বৰ্ণনা কৰক।

(b) Elaborate the role of education in man power planning.
মানৱশক্তি পৰিকল্পনাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখক।

(c) "Education is a fundamental right." Explain.
''শিক্ষা এক মৌলিক অধিকাৰ।'' বৰ্ণনা কৰক।

5. Answer any *two* from the following questions (each in around *400* words) : 10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো **দুটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় *৪০০* শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Discuss the basic factors that encourage in creating the gender biasness to our education system.

আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত লিংগ পক্ষপাতিত্ব সৃষ্টি কৰাৰ আঁৰত থকা মূল উপাদানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক।

(b) Discuss the role of UGC in providing financial help/aid to the higher educational organizations in India.

ভাৰতবৰ্ষত উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰতিষ্ঠানসমূহক বিত্ত যোগানৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ ভূমিকাৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰক।

(c) Explain what types of constraint farmers are facing in the labour market today for getting livelihood.

জীৱিকা অৰ্জনৰ বাবে কৃষকসকলে বৰ্তমানৰ শ্ৰমৰ বজাৰত কেনেধৰণৰ বাধাৰ সম্মুখীন হ'ব লগা হৈছে, ব্যাখ্যা কৰক।

★ ★ ★